

Yli-Kemin kalatalousalue

SEITSEMÄS TOIMINTAVUOSI

Sisällys

1 KOTIPAikka, TOIMIALUE, TARKOITUS JA TEHTÄVÄ	1
2 JÄSENYHTEISÖT	3
3 TOIMINTAVUOSI	4
4 KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMAN TOIMEENPANO	4
4.1 Johdanto	4
4.2. Tavoitteet ja periaatteet.....	4
4.3. Kalavesien hoidon toimenpiteet	4
4.4. Kalastuksen järjestäminen.....	4
4.5.Kalastuksenvilvonta.....	5
4.6. Lupajärjestelmät.....	5
4.7. Osakaskuntien osallistuminen.....	5
4.8. Rahoitus.....	6
4.9. Seuranta, raportointi ja arkistointi	6
4.10. Yhteistyö ja viestintä	5
4.11. Aikataulu ja priorisointi	6
5 Lausunnot, muistutukset ja aloitteet	6
6 KALATALOUSALUEEN HALLINTO.....	6
7 VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUEET	7
8 KALASTUKSENHOITOMAKSUVAROISTA MAKSETTAVIEN KORVAUKSIEN JAKO VESIALUEIDEN OMISTAJILLE	7
9 SIDOSRYHMÄTOIMINTA	7

1 KOTIPAikka, TOIMIALUE, TARKOITUS JA TEHTÄVÄ

Kalatalousalueen nimi on Yli-Kemin kalatalousalue ja sen hallinnon kotipaikka on Kemijärvi. Kalatalousalueen rajat on vahvistettu 13. päivä joulukuuta 2017 annetulla ELY-keskus/Pohjois-Suomen Kalatalouspalvelut päätöksellä LAPELY 1488/5730-2017.

Kalatalousalue käsittää seuraavat suurimmat vesialueet; Kemijärvi, Javarusjärvi, Pyhäjärvi, Ylä-Kemijoen valuma-alue järvineen ja jokineen ja Käsmänjoen valuma-alue järvineen ja jokineen. Kalatalousalueen vesipinta-ala on yhteensä 46 625 hehtaaria. Kalatalousalueen y-tunnus on 2992594-7

Kalatalousalue toimii seuraavien kuntien alueilla; Kemijärven ja Rovaniemen kaupunkien, Posion, Pelkosenniemi, Savukoski, Sodankylä ja Salla.

Kalatalousalueen tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta ja edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävän käytön ja hoidon järjestämiseksi.

Kalatalousalueen tehtävät ovat kalastuslaissa (379/2015) säädetyn mukaisesti:

- 1) kalavarojen kestävän käytön ja hoidon suunnittelu;
- 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta;
- 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus;
- 4) kalastuksenvalvonnan järjestäminen;
- 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;
- 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin;
- 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät;
- 8) viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille;
- 9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosohtaukseen sekä kalastuslakiin perustuvat tehtävät

2 JÄSENYHTEISÖT

Äänioikeudelliset jäsenet 2025

Jäsenet	Kiinteistötunnus	Pinta-ala
Ahvenselän osakaskunta	732-403-876-1	132
Javaruksen osakaskunta	320-404-876-1	726,69
Jokoshaara Oy	732-410-45-1	153,45
Joutsijärven osakaskunta	320-405-876-1	723,69
Kello-Aatsingin osakaskunta	732-401-876-1	149,93
Kemijoki Oy	742-401-24-1+353	2741,73
Kemijärven kaupunki	320-401-81-31+40	95,56
Kemijärven osakaskunta	320-876-1-0	17446,77
Kemijärven seurakunta	320-401-86-15+2	50,62
Kemijärven yhteismetsä	320-874-1-0	2147,4
Ketolan jakokunnan vesialueet	320-401-876-2	80,7
Kursun osakaskunta	583-408-876-1+1	628,59
Luusuan osakaskunta	320-411-876-1	3764,61
Metsähallitus	320-405-11-12+74	5391,17
Morkkaperän kalastuskunta	320-404-876-2	73,1
Märkäjärven osakaskunta	732-409-876-1	448,39
Naruskan osakaskunta	732-410-876-1	63,4
Pelkosenniemen osakaskunta	583-402-876-1	627,18
PVO-Vesivoima Oy	320-403-221-0+5	134,57
Pyhäjärven osakaskunta	583-403-876-1	237,5
Räisälän osakaskunta	320-413-876-2	1032,83
Saijan osakaskunta	742-407-876-1	427,81
Sallan yhteismetsä	732-874-2-0	740,1
Sallansivun kylän vesialueet	732-417-876-1	65,1
Salmivaaran osakaskunta	732-418-876-1	169,07
Savukosken osakaskunta	742-403-876-1	122,81
Seitajärven osakaskunta	742-404-876-10	261,33
Stora Enso Oyj	320-403-78-22+4	305,5
Talon RN:o 8 vesialueet Pyhäjärnessä, Pyhäjoessa, Rajaojassa ym.	583-403-876-3	83,31
Tenniön osakaskunta	742-405-876-1	384,74
Värriön yhteismetsä	732-874-1-0	77,19
yksityinen	320-402-12-2+7	75,03
Ylikylän osakaskunta	320-415-876-1	1213,18
Kalatalouden Keskusliitto ry		
Suomen Ammattikalastajaliitto ry		
Suomen Kalastusopaskilta ry		
Suomen Sisävesiammattikalastajat ry		
Lapin Vapaa-ajan kalastajat ry		

Äänioikeutettuja jäseniä oli yhteensä 57, ja vesipinta-ala kattoi 40 775 hehtaaria, mikä vastaa 88 % koko kalatalousalueen pinta-alasta. Loput 5 864 hehtaaria koostuvat osakaskuntien sekä yksityisten vesialueiden omistajien vesialueista.

3 TOIMINTAVUOSI

Kalatalousalueen yleiskokous pidettiin 29.4.2025 Kemijärvellä Juhlahuoneisto AnnaBriitassa ja kokoukseen osallistuivat 17 jäsenyhteisön edustajaa. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

Toimintavuosi oli toiminnaltaan sekä kalatalousalueella että jäsen osakaskunnissa aktiivista. Erityisesti Kemijärven pumppuvoimalahakkeiden YVA-ohjelmat ja seurantatyhmät työllistivät niin kalatalousalueen hallituksen jäseniä kuin jäsen osakaskuntien hoitokuntia.

4 KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMAN TOIMEENPANO

4.1 Johdanto

Toteutuksen tavoitteet ja yhteys kalastuslain mukaiseen kestäväen kalavarojen hoidon edistämiseen.

Kalastuslaissa kalatalousalueen yhdeksi tehtäväksi on säädetty käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta sekä hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta.

Yli-Kemin kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman on hyväksynyt Lapin ELY-keskus 6.9.2023, ja se on voimassa vuoteen 2030. Kuluva toimintavuosi oli suunnitelman toimeenpanon osalta toinen vuosi.

4.2. Tavoitteet ja periaatteet

Vuoden 2025 tavoitteena oli kehittää yhteistoimintaa kalatalousalueella, edistää vaelluskalojen luontaista tuotantoa kalatalousalueen vesistöissä sekä laatia tarvittavat kunnostussuunnitelmat. Lisäksi keskeisenä tehtävänä oli kalatalousalueen edunvalvonta.

4.3. Kalavesien hoidon toimenpiteet

Kalatalousalue jatkoi vuonna 2024 käynnistettyä hanketta, jossa selvitettiin pienten virtavesien, jokien ja purojen, kunnostuksen tarvetta. Vuonna 2025 käynnistettiin jatkohanke, jossa valituille puroille ja ojille tehdään kunnostussuunnitelmat. Tämä hanke jatkuu vuodelle 2026.

Osakaskunnat suorittivat vesialueillaan vesikasvillisuuden niittoa, mm. Kello-Aatsingin, Kursun ja Luusuan osakaskunnat. Kemijärven osakaskunta jatkoi Pelto- ja Ylijärven kunnostushanketta.

Kalatalousalue istutti Yli-Kemin viehekalastuksen yhtenäislupa-alueen tuotolla, yksi -vuotiasta Yli-Kemin kantaa olevaa taimenpoikasta yhteensä 5222 kappaletta.

Savukoski Myllyojan toteutettiin kutusoraikkojen kunnostuksia ja toimenpiteitä kalojen nousun parantamiseksi.

4.4. Kalastuksen järjestäminen

Kalatalousalue hanki Lapin ELY-keskukselta kuhan kantojen turvaamiseksi Kemijärvelle Luuksinsalmen ja Lehtosalmen kalastusrajoitukset 1.6.–15.7. Lapin ELY-keskus teki päätöksen, jossa se päättänyt asettaa voimaan Yli-Kemin kalatalousalueen esittämät verkkokalastuksen ja yleiskalastusoikeuteen perustuvan viehekalastukseen kiellot Kemijärvelle Luuksinsalmen ja Lehtosalmen alueille määräajaksi. Kielto on voimassa 31.12.030 asti.

Kalatalousalue haki Kemijärven Pöyliöjärveen OPV-kiellon aikavälille 1.1.2026-31.12.2030,

Nämä kalastuksenjärjestelytoimenpiteet ovat kirjattu käyttö- ja hoitosuunnitelmaan.

4.5. Kalastuksenvalvonta

Vuoden 2025 kalastuksenvalvonnassa jatkettiin edellisvuoden linjaa, jossa valvonta painottui neuvontaan ja ohjeistukseen. Varsinaisiin sanktioihin puututtaisiin vain selkeissä lainvastaisuuksissa. Valvonta oli pääosin laillisuusvalvontaa, ja kaikki kalastajat velvoitettiin huolehtimaan voimassa olevista luvista.

Valvonta toteutettiin pääasiassa parityöskentelynä joko valvojien kesken tai yhdessä paikallisen osakaskunnan edustajan kanssa. Järvialueilla mukana oli myös veneenkuljettaja. Kalatalousalueella oli vuonna 2025 kuusi valtuutettua kalastuksenvalvojaa.

Valvontatoiminnan esittely ja tapahtumat

Kalatalousalue järjesti 26.7. Kemijärven satamassa valvonnan esittelytapahtuman, jossa oli mukana kalatalousalueen, osakaskuntien, ammattikalastajien sekä Metsähallituksen edustajia. Tapahtuma keräsi 45 kävijää, ja sen yhteydessä esiteltiin myös ammattikalastajien valmistamia maistiaisia. [Kalastuspäivä keräsi kiinnostuneet venesatamaan Kemijärvellä – Yli-Kemin kalatalousalue](#)

Valvontakohteet 2025

Valvontaa tehtiin laajasti eri puolilla aluetta: **Naruska–Tuutsa-alue:** Tuutsa-, Naruska-, Värriö- ja Suoltijokien varret, **Savukoski:** Savu-, Miekka- ja Pahtakoski, **Kemijärvi:** pääallas ja Narkiperän satama ja **Sallassa:** Ruuhijärvi (Märkäjärven osakaskunnan erikseen tilaama valvonta)

4.6. Lupajärjestelmät

Kalatalousalueella oli kaksi viehekalastuksen yhtenäislupa-alueet Ylä-Kemin jokiosuuksilla ja Kemijärven pääaltaassa. Kalastuslupia myyntiin sähköisesti Kalakortti.com kautta ja Ylä-Kemin kalastuslupia kahdessa kalastuslupamyypisteessä. Osakaskunnat ja Metsähallitus möivät omia kalastuslupia sekä sähköisten että muissa lupapisteissä. Osakaskuntien kalastuslupia myyntiin [Kalakortti.com - kalastusluvut netissä](#) ja [Osta Luvat](#) sähköisten luvanmyyntijärjestelmien kautta.

4.7. Osakaskuntien osallistuminen

Osakaskuntakyselyn kautta saatiin tietoa osakaskuntien halukkuudesta osallistua kalatalousalueen kanssa alueen yhteistyön lisäämiseen ja vesistöjen kunnostuksiin. Kalatalousalue osallistui toukokuussa Sallan kunnassa Aatsingin kylässä yhdessä Kello-Aatsingin osakaskunnan kanssa järjestettyyn Sallan yläkoulun oppilaille järjestettyyn kalastus tapahtumaan. Tapahtuman järjestettiin yhteistyössä Sallan 4h-yhdistyksen ja Sallan perhokerhon kanssa. Tapahtumasta tiedotettiin verkkosivuilla [Taidekalatapahtuma ilahdutti yläkoululaisia Sallassa – Yli-Kemin kalatalousalue](#) ja julkaistiin Koti-Lapin lehdessä [Taidekalatapahtuma ilahdutti yläkoululaisia Aatsingissa Sallassa – Lapset pääsevät kesällä ohjatuille onkiretkille | Koti-Lappi](#).

4.8. Yhteistyö ja viestintä

Kalatalousalue julkaisi omilla verkkosivuillaan ja yhteistyössä osakaskuntien ja Lapin ELY-keskuksen kanssa erilaisia tiedotteita ja julkaisuja sekä teksti että videomuodossa. Alla muutama linkki:

Hyvänä esimerkkinä yhteistyöstä on vesikasvien niitoista julkaistut lehti artikkelit ja Youtube videoita [Vesikasvit väistyvät ja kalakannat korjaantuvat – Kello-Aatsingin osakaskunta näyttää mallia - Maaseutu.fi](#)

ja Lapin ELY-keskuksen julkaisema video Kello-Aatsingin osakaskunnan vesikasvillisuuden niitto kesällä 2025 <https://youtu.be/J7hL4cbPid4>

Kalatalousalueelle laadittiin viestintäsuunnitelma, joka päivitetään neljän vuoden välein. Suunnitelma on julkaistut kalatalousalueen verkkosivuilla.

4.9. Seuranta, raportointi ja arkistointi

Kalakantojen ja vesistöjen seuranta toteutettiin velvoitetarkkailun avulla. Seurantamateriaali on arkistoitu väliaikaisesti tietokoneen ulkoiselle kovalevyllä. Kalatalousalue tulee jatkossa arkistoimaan materiaalin sähköiseen arkistoon.

4.10. Rahoitus

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano toteutettiin Lapin ELY-keskuksen myöntämällä avustuksella kalastoinhoitomaksuvaroista.

4.11. Aikataulu sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutuminen

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimenpiteiden seurantayhteenveto tehdään suunnitelman mukaisesti vuoden 2030 jälkeen. Suunnitelman tavoitteita tarkastellaan säännöllisesti, ja toteumaa seurataan osana jatkuvaa toimintaa.

5 Lausunnot, muistutukset ja aloitteet

- Lausunto Ailangantunturin pumppuvoimalaitos ja 400 kV:n voimajohto Pirttikoskelle hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
- Lausunto Kapustan pumppuvoimalahanke, ympäristövaikutusten arviointiohjelma
- Muistutus Stora Enso Oyj:n upahakemukseen Kemijärven suljetun sellutehtaan ympäristöluvan muuttamisesta,
- Lausunto Javarusjoen taimenen alamittasäännökset
- Lausunto Kemijärven Kapustan Punaslampien pumppuvoimalan kaavaluonnoksesta.

6 KALATALOUSALUEEN HALLINTO

Yli-Kemin kalatalousalueen hallituksen jäsenet vuonna 2025:

Kari Kivelä	Salla, hallituksen puheenjohtaja
Ari Aho,	Kemijärvi, hallituksen varapuheenjohtaja
Jouni Kilpimaa,	Joutsijärvi
Antti Sirviö	Kemijärvi 29.4.2025 asti
Tapio Pöyliö	Kemijärvi 29.4.2025 lähiten
Kari Kilpimaa	Savukoski
Teuvo Alaluusua	Kemijärvi
Kari Lukkarinen	Kemijärvi, 29.4.2025 asti
Juhani Korpela,	Kemijärvi, 29.4.2025 lähiten
Pekka Nyman	Pelkosenniemi
Jyrki Satta	

Toiminnanjohtajan tehtäviä hoiti Anna-Leena Inkerö Lapin Kalatalouskeskus ry:n kanssa tehdyn sijaismaksajasopimuksen perusteella. Taloushallintopalveluista vastasi Alloon Group Oy.

Kalatalousalueen hallitus kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa hybridikokouksina. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 51 asiakohtaa. Lakisääteisten tehtävien lisäksi hallitusta työllistivät Kemijärven pumppuvoimalahankkeisiin liittyvien lausuntojen valmistelu sekä osallistuminen eri yhteistyöryhmien työskentelyyn.

7 VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUEET

Toimintavuoden aikana jatkettiin Ylä-Kemin ja Kemijärven viehekalastuksen yhteislupa-alueiden toimitaan osakaskuntien, Metsähallituksen sekä kalatalousalueen välisillä sopimuksilla.

8 KALASTUKSENHOITOMAKSUVAROISTA MAKSETTAVIEN KORVAUKSIEN JAKO VESIALUEIDEN OMISTAJILLE

Toiminta vuonna jaettiin omistajakorvaukset vuosilta 2023 ja 2024.

Lapin ELY-keskuksen päätöksestä (LAPELY/2623/2024) tehdyn valituksen vuoksi ELY-keskus tilitti varat hallinto-oikeuden välipäätöksen mukaisesti kalatalousalueen tilille 17.12.2024. Vuoden 2023 varat kalatalousalue tilitti vesialueiden omistajille tammikuussa 2025.

Vuoden 2024 Kalatalousalue vahvisti korvausvarojen jakotaulukot yleiskokouksessa 29.4.2025. Lapin ELY-keskus teki päätöksen vuoden 2024 omistajakorvauksista 13.3.2025 (LAPELY/1137/2025) ja Kalatalousalue jakoi varat kalavesien omistajille joulukuussa 2025.

9 SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Kalatalousalue on edustajiensa kautta mukana seuraavissa ryhmissä ja hankkeissa:

- Kemijärven säännöstelyn seurantaryhmässä: Kari Lukkarinen ja varalla Ari Aho (toimikausi 2021–2026)
- Lapin Liiton vaelluskalatyöryhmässä: Ari Aho, varalla Pekka Nyman (toimikausi 2024–2026)
- Lapin Kalatalouskeskus ry:n: kokousedustajana Kari Kivelä, varalla Pekka Nyman (vuonna 2024)
- ELY:n yhteistyöryhmässä: Kari Kivelä (toimikausi 2021–2025)
- Lapin vesien- ja merenhoidon suunnittelun yhteistyöryhmä (2023–2027); Kari Kivelä, varalla Tarmo Yrjänheikki
- Kemijoen Ailangan pumppuvoimalan seurantaryhmässä: Kari Kivelä
- PVO-vesivoiman pumppuvoimalahankkeen (Puhti-hanke) seurantaryhmässä ja : Kari Kivelä

Lisäksi hallituksen jäsenet osallistuivat maaliskuussa valtakunnallisille kalatalousaluepäiville sekä marraskuussa Lapin kalatalousaluepäiville.

YLI-KEMIN KALATALOUSALUEEN HALLITUS